

Al-Qadhi Abu Syuja' Ahmad bin
Al-Husain bin Ahmad Al-Asfahani

فقه السنة للإمام الشافعي

Fiqh Sunnah Imam Syafie

Pedoman Dalam
Kehidupan Islam

Tahqiq:
Syeikh Dr. Mustafa Dieb al-Bugha

Disemak oleh:

Dr. Mohd. Puzhi bin Usop

Ust. Muhammad Sabri bin Sahrir

Al-Qadhi Abu Syuj' Ahmad bin
Al-Husain bin Ahmad Al-Asfahani

فقه السنة للإمام الشافعي
**Fiqh Sunnah
Imam Syafie**

Pedoman Dalam Kehidupan Islam

Tahqiq:

Syeikh Dr. Mustafa Dieb al-Bugha

Disemak oleh:

Dr. Mohd. Puzhi bin Usop

Ust. Muhammad Sabri bin Sahrir

Judul buku:

فقه السنة للإمام الشافعي

Fiqh Sunnah Imam Syafie

Judul asal : Matn al-Ghayah wa al-Taqrib

Penulis : Al-Qadhi Abu Syuja' Ahmad bin Al-Husain bin Ahmad Al-Asfahani

Tahqiq : Syaikh Mustafa Dieb al-Bugha

Judul tahqiq : At-Tazhib fi Adillati Matn al-Ghayah wa al-Taqrib

Penerbit asal : Daar el-Fikr, Beirut Lebanon

Penterjemah : Rezeki Fauzan

Disemak oleh : Dr. Mohd. Puzhi bin Usop
Ust. Muhammad Sabri Sahrir

Atur huruf oleh: Lukman Typesetting (Lukmantypesetting@yahoo.com)

Cetakan Pertama 2011

© Hak cipta terpelihara. Mana-mana bahagian dalam buku ini tidak boleh dicetak semula, disalin atau dipindahkan dengan apa jua cara sekalipun, sama ada dengan komputer, fotokopi, filem dan sebagainya sebelum mendapat kebenaran daripada penerbitnya secara bertulis.

Diterbitkan oleh:

AL-HIDAYAH PUBLICATION

27, Jalan. DBP, Dolomite Business Park, 68100 Batu Caves, Selangor Darul Ehsan

Diedarkan oleh:

AR-RISALAH PRODUCT SDN. BHD.

27, Jalan. DBP, Dolomite Business Park, 68100 Batu Caves, Selangor DE

Tel: +603-6185 3002, 6185 4009, 6185 7006 Fax: +603-6185 9006

laman web: www.hidayah.com.my E-mail: hidayah@treamyx.com

Dicetak oleh:

PERCETAKAN ZAFAR SDN. BHD.

18, Jln. 4/10B, Spring Crest Industrial Park, 68100 Batu Caves, Selangor DE

KANDUNGAN

Kata Penerbit	iii
Kata Pengantar	iv
Pendahuluan	1
1. TAHARAH (BERSUCI)	2
1. Air yang Boleh Digunakan Bersuci	3
2. Pembahagian Air	4
a. Air mutlak	4
b. Air suci dan menyucikan tetapi makruh digunakan untuk bersuci	4
c. Air suci tapi tidak menyucikan	5
d. Air najis	6
3. Cara Menyucikan Kulit Binatang	8
4. Hukum Memakai Wadah Dari Emas Dan Perak	9
5. Hukum Bersiwak	10
6. Rukun Wuduk	12
7. Sunat-sunat Wuduk	14
8. Keterangan Tambahan	17
9. Tata Cara Istinja' (Bersuci)	18
10. Keterangan Tambahan	21
11. Perkara-perkara Yang Membatalkan Wuduk	22
1. Keluarnya sesuatu dari qubul dan dubur	22
2. Tidur yang tidak tetap punggungnya	23
3. Hilang akal, baik kerana mabuk atau sakit	24
4. Menyentuh wanita yang bukan mahram tanpa penghalang	24
5. Menyentuh kemaluan manusia dengan telapak tangan	24
6. Menyentuh lingkaran dubur, menurut Qaul Jadid	24
12. Perkara-perkara Yang Mewajibkan Mandi (Jinabah)	25
1. Hubungan badan	25
2. Keluarnya air mani/sperma	25

3. Meninggal Dunia	26
4. Keluarnya darah haid	26
5. Keluarnya darah nifas	27
6. Setelah melahirkan	27
13. Rukun Mandi Jinabah	28
1. Niat	28
2. Menghilangkan najis yang melekat di badan	28
3. Meratakan air ke seluruh rambut dan kulit	28
14. Sunat-sunat Mandi	29
1. Membaca Basmalah	29
2. Wuduk sebelum mandi	29
3. Menggosok-gosok anggota tubuh dengan tangan, untuk membersihkannya	30
4. Berkesinambungan	30
5. Mendahulukan membasuh bahagian kanan daripada kiri	30
15. Mandi-Mandi Yang Disunatkan	30
16. Hukum Mengusap Sepatu	33
17. Syarat Mengilap Sepatu (Khauf)	34
18. Batasan Waktu Mengilap Sepatu	34
19. Perkara-perkara Yang Membatalkan Keharusan Mengusap Sepatu	35
20. Tayammum	35
21. Rukun Tayammum	37
22. Sunat-sunat Tayammum	37
23. Yang Membatalkan Tayammum	38
24. Hukum Memakai Pembalut Luka	38
25. Benda-benda Najis	39
26. Cara Menyucikan Wadah Yang Dijilat Anjing Dan Babi	42
27. Jenis-jenis Darah Yang Keluar Dari Kemaluan Wanita	44
28. Perkara-perkara Yang Haram Dilakukan Oleh Wanita Haid Dan Nifas	46
1. Solat	47
2. Puasa	47
3. Membaca Al-Quran	47

4. Menyentuh dan membawa Al-Quran	48
5. Memasuki Masjid	48
6. Tawaf	49
7. Berhubungan Badan	49
8. Bercumbu (dengan suami) di antara pusat dan lutut	50
29. Perkara-perkara Yang Diharamkan Bagi Orang Junub	50
30. Perkara-perkara Yang Diharamkan Bagi Orang Yang Berhadas Kecil	51
2. SOLAT	53
1. Solat Yang Diwajibkan Dan Waktunya	54
1. Solat Zohor	54
2. Solat Asar	56
3. Solat Maghrib	56
4. Solat Isyak	57
5. Solat Subuh	58
2. Syarat Wajib Solat	58
3. Solat-solat Sunat	59
a. Dua rakaat sebelum Subuh	60
b. Empat rakaat sebelum Zuhur dan dua rakaat selepasnya	60
c. Empat rakaat sebelum Asar	61
d. Dua rakaat setelah Maghrib	61
e. Tiga rakaat setelah Isyak termasuk satu rakaat witir	62
4. Tiga Solat Sunat Yang Sangat Dianjurkan	64
a. Solat Malam (Qiyamul Lail)	64
b. Solat Dhuha	64
c. Solat Tarawih	65
5. Syarat Sah Solat	67
a. Suci badan dari hadas kecil, hadas besar dan najis	67
b. Menutup aurat dengan pakaian yang suci	68
c. Solat di tempat yang suci	70
d. Mengetahui bahawa waktu solat telah masuk	70
e. Menghadap kiblat	70
6. Rukun Solat	72

7. Sunat-sunat Sebelum Solat	80
8. Sunat-sunat Ketika Solat	83
9. Sunat Fi'liyah Dalam Solat (Sunah Hai'ah)	84
10. Perbezaan Solat Lelaki Dan Perempuan	91
11. Perkara-perkara Yang Membatalkan Solat	94
12. Lima Waktu Yang Dilarang Solat, Selain Solat Yang Memiliki Sebab Khusus	98
13. Hukum Solat Berjamaah	100
14. Hukum Mengqasar Solat	102
15. Hukum Menjamak Solat	104
16. Syarat Wajib Solat Jumaat	105
17. Syarat Mendirikan Solat Jumaat	107
18. Rukun-Rukun Solat Jumaat	108
19. Sunat-sunat Solat Jumaat	109
20. Hukum Solat Hari Raya	111
21. Hukum Solat Gerhana	113
22. Hukum Solat Istisqa' (Minta Hujan)	115
23. Sunat-sunat Istisqa'	115
24. Solat Khauf	119
25. Hukum Memakai Sutera dan Emas	121
26. Hukum Mengurus Jenazah	122
27. Tata Cara Solat jenazah	124
28. Cara Menguburkan Jenazah	128
3. ZAKAT	133
1. Zakat Binatang Ternakan	134
2. Syarat Wajib Zakat Ternakan	135
3. Zakat barang berharga	136
4. Syarat Wajib Zakat Barang Berharga	137
5. Zakat Pertanian	137
6. Zakat Buah-buahan	138
7. Syarat Wajib Zakat Buah-buahan	138
8. Nisab Binatang Ternakan	139
a. Nisab unta	139

b. Nisab Lembu	140
c. Nisab Kambing	140
d. Zakat dua orang pemilik yang disatukan	141
e. Nisab Emas	142
f. Nisab Perak	142
g. Nisab Pertanian Dan Buah-Buahan	143
h. Nisab barang perniagaan	145
i. Nisab Barang Tambang dan Rikaz (Harta Terpendam)	145
j. Zakat fitrah	145
k. Pihak-pihak yang berhak menerima zakat	146
l. Pihak-pihak yang tidak berhak menerima zakat	147
4. PUASA	150
1. Syarat Wajib Puasa	151
a. Islam dan sudah baligh	151
b. Berakal	152
c. Mampu berpuasa	152
2. Rukun Puasa	153
3. Perkara-perkara Yang Membatalkan Puasa	154
4. Sunat-sunat Puasa	155
1. Menyegerakan berbuka	155
2. Mengakhirkan makan sahur	155
3. Meninggalkan kata-kata yang keji dan mungkar	156
5. Berhubungan Badan Di Siang Hari Bulan Ramadhan	159
6. Cara Mengganti Puasa Orang Yang Sudah Meninggal	160
7. Hukum Puasa Orang Lanjut Usia, Wanita Hamil Dan Menyusu	161
8. Hukum Puasa Orang Yang Sakit Dan Musafir	163
9. Hukum l'tikaf	163
5. HAJI	165
1. Syarat Wajib Haji	166
2. Rukun Haji	167
1. Ihram disertai niat	167
2. Wuquf di Arafah	168

3. Tawaf di Baitullah	168
4. Sa'i antara Safa dan Marwah	168
5. Mencukur sebahagian rambut kepala atau memendekkannya	169
3. Rukun Umrah	170
4. Kewajipan-kewajipan Haji	171
1. Ihram dari miqat	171
2. Melontar tiga jumrah	172
3. Mencukur seluruh rambut	173
5. Sunat-sunat Haji	173
1. Ifrad, yakni mendahului haji daripada umrah	173
2. Membaca talbiyah	173
3. Tawaf qudum	174
4. Mabit (Bermalam) di Muzdalifah	174
5. Mengerjakan solat sunat tawaf dua rakaat	175
6. Bermalam di Mina	175
7. Tawaf wada'	176
6. Perkara-perkara Yang Diharamkan Bagi Orang Yang Ihram	177
1. Memakai pakaian yang berjahit	177
2. Menutup kepala bagi lelaki dan wajah bagi wanita	177
3. Menyisir rambut	178
4. Mencukur seluruh rambut	178
3. Memotong kuku	178
4. Mengenakan wangi-wangian	179
7. Membunuh haiwan buruan	179
8. Melakukan akad nikah	179
9. Melakukan hubungan badan	179
10. Bercumbu yang disertai syahwat	179
7. Jenis-jenis Dam (Denda) Dalam Ihram	183
6. WARISAN DAN WASIAT	190
1. Para Penerima Warisan Dari Kaum Lelaki	191
2. Para Penerima Warisan Dari Kaum Wanita	191
3. Ahli Waris Yang Bahagiannya Tidak Pernah Gugur Dengan Alasan Apa Sekalipun	191

4. Orang-orang Yang Tidak Berhak Mendapatkan Warisan Sama Sekali	192
5. Ashabul Furud (Bahagian-bahagian Yang Ditentukan)	193
6. Asabah	199
7. Hukum Wasiat	200
7. NIKAH	203
1. Hukum Memandang Wanita	206
2. Syarat Sah Nikah	209
3. Syarat Sah Orang Yang Menjadi Wali Atau Saksi Pernikahan	210
4. Turutan Wali Dalam Pernikahan	211
5. Hukum Melamar Wanita Dalam Masa Iddah	212
6. Hukum Memaksa Wanita Untuk Berkahwin	213
7. Wanita-wanita Yang Haram Dinikahi	213
8. Pembatalan Pernikahan Kerana Alasan Cacat	216
9. Mahar (Mas Kahwin)	218
10. Bilakah Mahar Menjadi Wajib?	219
11. Walimatul 'Urus (Jamuan Perkahwinan)	222
12. Hukum Berlaku Adil Terhadap Para Isteri	223
13. Hukum Nusyuz	224
14. Hukum Khulu'	225
15. Perceraian Suami Isteri (Talak)	226
16. Jenis-jenis Talak	228
17. Jumlah Talak Dan Rujuk	230
18. Hukum Talak Yang Digantung	231
19. Hukum Rujuk	234
20. Rujuk Dari Talak Bain (Talak Tiga)	235
21. Hukum Ila'	236
22. Hukum Zihar	237
23. Hukum Li'an	239
24. Akibat Li'an	242
25. Masa Iddah Kerana Ditinggal Mati Suami	243
26. Masa Iddah Wanita Yang Tidak Ditinggal Mati Suaminya	245
27. Masa Iddah Hamba Sahaya Yang Ditalak	246

28. Hak-hak Wanita Selama Menjalani Masa Iddah	247
29. Hukum Menyusu	251
1. Umur anak tersebut di bawah dua tahun	251
2. Wanita itu menyusunya sebanyak lima kali susuan yang terpisah	252
30. Hukum Menafkahi Kedua Orang Tua Dan Keturunan	254
31. Syarat-syarat Wajib Memberi Nafkah	256
32. Kewajipan Menafkahi Isteri	258
33. Hak Jagaan Anak	261
8. JUAL BELI DAN JENIS-JENIS MUAMALAT YANG LAIN	263
1. Barang-barang Yang Boleh Dijual Beli	264
2. Jenis Barang Ribawi	266
3. Khiyar (Meneruskan Atau Membatalkan Transaksi Jual Beli)	270
4. Jual Beli As-Salam (Pesanan)	272
5. Syarat Sah Barang Salam (Barang Yang Dipesan)	273
6. Ar-Rahn (Gadaian)	274
7. Al Hajr (Larangan Menggunakan Wang Sendiri)	275
8. Sulh (Akad Damai)	278
9. Al-Hiwalah (Pemindahan Hutang)	280
10. Dhaman (Penjamin Hutang)	281
11. Kafalah (Jaminan Atas Diri)	283
12. Syirkah (Akad Kerjasama)	283
13. Al-Wakalah (Perwakilan Atau Pelimpahan Kekuasaan)	284
14. Pengakuan Atau Persaksian	286
15. Akad Pinjaman (I'arah)	289
16. Ghasab (Mengambil Milik Orang Lain Tanpa Hak)	290
17. Syuf'ah (Membeli Hak Milik Bersama Yang Sudah Dijual Oleh Pemilik Lain Kepada Orang Lain)	290
18. Al-Qiradh (Pembahagian Hasil)	291
19. Al-Musaqah (Akad Menyirami Tanaman Pertanian)	292
20. Al-Ijarah (Akad Sewa Menyewa)	293
21. Al-Ju'alah (Isentif)	294
22. Al Muzara'ah (Akad Untuk Mengelola Tanah Pertanian Dengan Balasan Bahagian Tertentu Daripada Hasil Tanaman)	295

23. Ihya' al-Mawat (Mengelola Tanah Yang Tidak Ada Pemiliknya Atau Tanah Mati)	296
24. Membahagikan Air	296
25. Wakaf	297
26. Hibah (Pemberian)	299
27. Akad Umra' Dan Ruqba'	300
28. Luqathah (Barang Penemuan)	301
29. Hukum Anak Hilang	303
30. Wadi'ah (Simpanan)	304
9. HUKUM JENAYAH	305
1. Pembunuhan	306
a. Pembunuhan disengaja	306
b. Pembunuhan tidak disengaja	309
c. Pembunuhan seperti disengaja	311
2. Syarat Wajib Qisas	311
3. Jenis-jenis Diyat (Denda)	314
4. Saksi Pembunuhan	320
10. HUDUD	324
1. Pengertian Hudud	325
2. Had Menuduh Orang Lain Melakukan Zina	330
3. Terbebasnya Hukuman Had Orang Yang Menuduh Berzina	333
4. Had Minuman Keras	333
5. Had Minuman Keras Diputuskan Berdasarkan Salah Satu Dari Dua Hal	336
6. Hukuman Orang Yang Mencuri	336
7. Hukum Qhutta' At-Tariq (Perompak)	340
8. Hak Pembelaan Diri	343
9. Hukum Pemberontak	347
10. Hukum Orang Yang Murtad	352
11. Hukum Meninggalkan Solat Wajib	354
11. JIHAD	357
1. Syariat jihad	358
2. Syarat Wajib jihad	359

3. Ghanimah	363
4. Al-Fai'	366
5. Hukum Pajakan (Jizyah)	368
6. Kesan Jizyah	370
12. BINATANG BURUAN DAN SEMBELIHAN	372
1. Syariat Sembelihan	373
2. Hukum Orang Yang Terpaksa	382
3. Hukum Menyembelih Haiwan Korban (Udhiyyah)	383
4. Waktu Menyembelih Haiwan Korban	385
5. Aqiqah	390
13. HUKUM BERLUMBA DAN MEMANAH	392
14. SUMPAAH DAN NAZAR	396
1. Kafarat Sumpah	401
2. Hukum Nazar	403
15. HUKUM PENGADILAN DAN PERSAKSIAN	406
1. Kriteria-kriteria Sebagai Seorang Hakim	408
2. Petugas Peneliti Dan Pembahagi Harta Sengketa	419
3. Hukum Persaksian	421
4. Syarat Diterimanya Persaksian	423
5. Jenis-jenis Hak	426
6. Hak Allah s.w.t.	428
7. Kesaksian Orang Buta	432
16. HUKUM MEMERDEKAKAN HAMBA SAHAYA	434
1. Hak Wala' (Perwalian)	438
2. Hamba Sahaya Mudabbar	439
3. Hamba Sahaya Mukatab	440
4. Hukum Ummul Walad	442
Rujukan	444
Nota Kaki	447